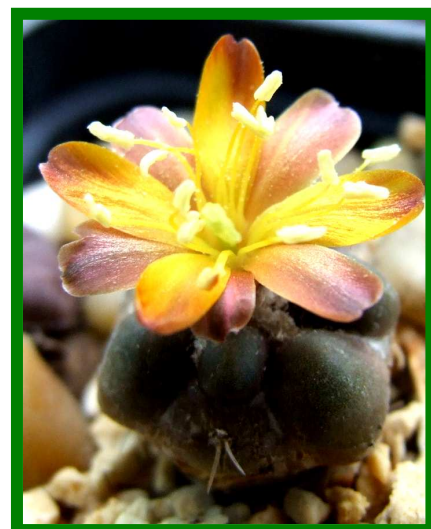

HÍRLEVÉL

13.
2010. október

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület
internetes újságja

Pozsgás munkanaptár, avagy: aktuális teendők október hónapra

E rovatunkban hónapról hónapra összegyűjtjük a jellemzően előforduló ápolási munkákat, melyek a kaktuszok és más pozsgás növényeink sikeres nevelését segítik.

1. Októberben már kisebb fagyok is lehetségesek. Mindenképpen figyeljünk oda az időjárás előrejelzésekre. Ha ezt megtesszük, akkor akár a hónap végéig is a szabadban tarthatjuk növényeinket. Természetesen ilyenkor már fedél alatt legyenek, mert az eső már végzetes lehet.
2. Próbáljunk minél naposabb helyet biztosítani, mivel a napsütés jótékonyan befolyásolja a jövő évi virágzást.
3. A hónap végén a szabadban, fedél alatt tartott növényeinket hordjuk zárt helyre, üvegházba, fóliasátorba vagy a lakás hűvösebb, de világos helyeire. E teletelő helyekre áttelelésre berakott állományt vizsgáljuk át. Különösen figyeljünk arra, hogy a növényekkel együtt ne kerüljenek be különféle csigák, pinceáskák, mert más tápanyag híján növényeinket fogják károsítani.
4. Ha atka, tetű jelenlétét, vagy valamilyen gombafertőzést észlelünk, akkor melegebb időben még egy utolsó permetezést elvégezhetünk intenzív szellőztetés mellett a megfelelő növényvédő szerekkel.
5. Október közepétől már egyáltalán ne öntözzünk. Fagymentes, meleg, napos időben néha szellőztessünk. Ez különösen fontos lehet az üvegházban, fóliasátorban a túlzott felmelegedés megelőzése érdekében.
6. Ha a karácsonyi kaktusznál letelt a négy szárazon tartott hét, óvatosan, kis vízádagokkal kezdjük el öntözésüket. Figyelem: hagyjuk ott, ahol eddig álltak, ne mozgassuk, ne rakjuk ide-oda, mert ellenkező esetben elrúgja virágbimbóit. Ha mégis szükséges máshová helyezése, akkor ugyanabban a helyzetben, és ugyanabból az irányból kapja a fényt, mint előzőleg

Megjelent a Debreceni Pozsgástár 2010. 3. szeptemberi száma

Miről olvashatunk a most megjelent, 2010. 3. újságban?

A Szerkesztőségi levél rovatunkban Ficzer Miklós: *Kaktuszok és környezetük védelme* c. írása mintegy felvezetője olyan, rövidesen megjelenő cikkeknek, amelyek elsődleges célja, bemutatni az élőhelyek világunkban tapasztalható rombolását, az élővilág pusztítását, amit nemegyszer tudatosan, szándékoltnan végeznek! Mit is látunk a címlapon? Vésetet a fában! Ez is pusztítás! A cikk azért is bevezetője e témának, mert a Debreceni Pozsgástár 2011. 1. újságjában indul útjára egy 8 részes, igen nagy ívű tanulmány, amely a Dél-Amerikában élő *Gymnocalycium*ok többségének élőhelyi veszélyeztetését is tárgyalja. Többek között gazdasági eredetű veszélyeztetettségre is figyelmeztet, mint pld. a szőlőtermesztés és borászat hatása ezekre az élőhelyekre. Szerkesztőségi levelében a szerző ismételten hangoztatja hogy a kaktuszok egy irányban, a szukkulencia irányába végletesen

specializálódott növények, amelyek szinte teljesen elveszítették környezetükkel szembeni rugalmasságukat, emiatt evolúciójuk végstadiumába kerültek, és a Cactaceae növénycsalád a természetes előregedés végső állapotát mutatja. Védelem nélkül előregedésük felgyorsulhat, és beteljesedhet mielőbbi kipusztulásuk. Csak Mexikóban kb. 4000 honlapon kereskedtek kaktuszokkal, közülük 500 tiltott kereskedést hirdetett. Mára a kereskedés mellett az egyik legnagyobb veszélyt, a mindnagyobb méreteket öltött narkó turizmus jelenti. Kitűnik az is, amit szabad egyes amerikai országok lakóinak, az nem szabad, mondjuk, az Európából odalátogatóknak.

Bolíviában egyre újabb és újabb fajokat fedeznek fel. Most két ilyen felfedezésről is olvashatunk. Az egyik cikk a *Parodia pilayaensis*, a másik a *Sulcorebutia heliosoides* feltalálásáról, első leírásáról tudósít. Mindkét cikk elolvasása után elgondolkozhatunk azon, mennyiben jelölnek úgynevezett „jó” fajokat a leírt jellemzők. **Nagyszerű és élvezetes olvasmány** Tóth Norbert írása, *Barangolások „Kaktuszországban”-Villámlátogatás a Tehuacan-völgyben* címmel. Régi vágya, hogy ha törik, ha szakad, mindenképpen ellátogat a kaktuszok földjére! Sokszor ez a vágyálom jelent meg, ha szeméit lehunyta. Ilyenkor azonnal a régmúlt aztékok uralta, különös tájakon kalandozott kaktuszcsodák után kutakodva. Ez a vágya mára beteljesedett. Többször járt Mexikóban, most végre mi is részesei lehetünk az ott szerzett élményeinek és láthatjuk szebbnél-szebb felvételeit. A Tehuacan-völgy szinte a pozsgásnövények, köztük a kaktuszok valóságos „aranybányája”, egymás után kerültek lencsevégre fantasztikus csoportjaik, és az őket körülvevő egyéb szukkulensek, mint az általa soha nem látott *Agave potatorum* óriások, a szürkés-kék levelű *Dyckia*ék, a méteres levelüstökű *Dasyliironok*. De a sok öröm mellett elszomorította az a megfigyelése, hogy sok helyen egyik-másik telepet nagy kiterjedésű foltokban csúfítottak elhalt hajtások, sőt némelyiknél egykori nagyságát csupán elfeketedett tövismaradványok hirdették. A jelenségre nem talált magyarázatot. Élményeit hosszan tartó cikksorozatban adjuk közzé a Debreceni Pozsgástárban.

Filatélia rovatunkban a szigorúan védett *Carnegiea gigantea*t ábrázoló bélyegekről láthatunk érdekes és szép összeállítást. Észrevehetjük ismételten, nem minden ország törekszik a minél jobb nyomdai megjelenítésre.

A Magas-Tátra aljában élő Veres Gábor, Észak-Amerika télálló kaktuszairól írt sorozatában most a *Pediocactus* nemzetséggel ismerkedhetünk, melynek egész évben több tagja is tartható szabadban. Erről a nemzetségről hazánkban még ilyen átfogó ismertetés soha

nem jelent meg magyar nyelven. 24 kép és egy elterjedési térkép segíti a minél alaposabb tájékozódást. A képek eredetileg is diára készültek, ezért a szkennelés miatt is, nem minden esetben tökéletes a kép, de ez semmit nem von le abból a tényből, hogy sok növényt először szemlélhetünk fényképen.

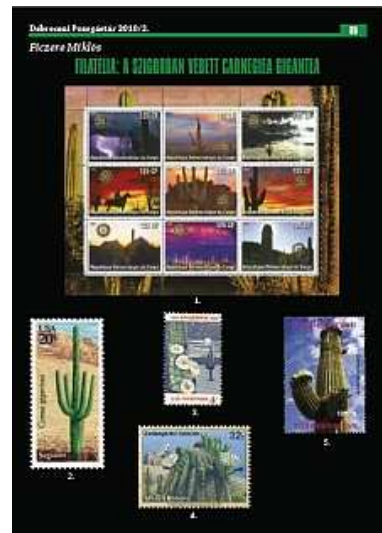
Gonda István és Szunyogh Menyhért megunthatatlan kiránduló helye Csehország és Szlovákia. Mindkét országban már évek óta sorra látogatják az ottani gyűjtőket, kereskedőket, természetőket. Ebben nagy-nagy segítőtársuk az előzőekben már említett Veres Gábor. Legfrissebb útjuk alkalmával kilenc helyen jártak, melyekről érdekes beszámolót olvashatunk. **Évek óta tartó kaktusz- és pozsgásgyűjtők sorozatunkban** Szászi Róbert bemutatja a Szigetváron lakó Kolovics Józsefet. Nemcsak gyűjt, de termesztéssel, és az ebből származó növények értékesítésével is foglalkozik. Igen precíz ember. Kiállításai, árusított növényei egységes megjelenésűek, névtáblával, megfelelő cserepezéssel, és a vevőknek is tetsző csomagolással kiegészítve. Egy nagyon fontos dolgot jegyzett meg, mint számára legfontosabb kereskedői szabályt. Ha költő lenne, nevezhetnénk ars poeticának is:

„Csak olyan növényt adj el, amit te magad is betennél a gyűjteményedbe!”

Úgy gondolom, mindenki számára megszívlelendő, betartandó jó tanács! Így nem csalódhat a vevő, akinek a kaktuszok gyűjtéséhez a vásárlással vagy megjön a kedve, vagy éppen örökre elmegy.

Kiss László és Dr. Erostyák Mihály munkája a háromnyelvű, - latin, magyar, német -, Etimológia szótár. Mindenki számára igen hasznos olvasmány, de főleg azoknak, akik az elnevezések eredetét, jelentését is tudni szeretnék. Ez a szótár megfejtését adja azoknak a szavaknak magyar és német nyelven, amelyek legtöbbször latinul olvashatók növényeink tudományos elnevezésében. A maga nemében egyedüli, páratlan, hiányt pótló munka a magyar szakirodalomban.

Ficzere Miklós főszerkesztő

Néhány oldal ízelítőként a legfrissebb számból.

Fizessen elő a Debreceni Pozsgástárra! Az éves előfizetés csak 4.000,-ft!

Keresse az alábbi címet: Tóth Norbert, tel.: 70-366-0492; e-mail: cactusdraco@gmail.com.

Mit láttunk Nyíregyházán, a kaktusz és pozsgás kiállításon?

A Nyíregyházi Kaktuszgyűjtők Egyesülete 2010. szeptember 25-26-án Nyíregyházán, a Korzó üzletházban rendezték meg a kaktusz és egyéb pozsgás növények kiállítását, ahol külföldi gyűjtők is szép számmal megjelentek, mint kiállítók is. Hogy milyen volt? Erről az alábbi néhány kép tudósít. A képeket Varga Gábor készítette.

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság kéri, és örömmel várja azok jelentkezését, akik honlapunk készítésében és egyéb számítógépes munkákban segíteni tudnának. Jelentkezés az alábbi címen: ficzere.miklos@gmail.com

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület októberi program ajánlója

Ez nem kaktusz, hanem alma!!

Feltételezhető, hogy a kaktusz és pozsgásnövények kedvelőinek kertjében nemcsak kaktuszok, de bizonyára gyümölcsfák, köztük almafák is akadnak, vagy vannak, akik szeretnének telepíteni. Ezért ajánljuk az alábbi előadást is!

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság és a Debreceni Csapókeri Közösségi Ház között létrejött együttműködési megállapodás alapján a Csapókeri Kertbarát Kör tagjainak

2010. október 28-án „Régi magyar almafajták” címmel

Ficzere Miklós kertészmérnök tart előadást.

Az almák rövid rendszertana és csoportosításuk.

A régi almafajták jelentősége napjainkban a nemesítésben és a kereskedelemben.

Régi magyar almafajták történeti forrásai.

A magyar pomológia atyja: Bereczki Máté.

Régi magyar almafajták ismertetése: Simonffy piros, Kecskeméti vajalma, Marosszéki piros, stb.

Hol vásárolhatunk ma régi magyar almafajtákat?

2010. október 30-án „A Turbinicarpus kaktusznemzetség bemutatása.” című

előadását tartja meg Kiss László (Orosháza)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk! Az előadások ingyenesek!!

Az előadások helye: Csapókeri Közösségi Ház, Debrecen, Süveg u.3. (a Kassai úti Esso kútnál lévő Jánosi utca végén, a templomnál.)

Kezdési időpont a jelzett napokon délután, 16 órakor.

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület

Magtára

Kéri, és várja, hogy Tisztelt Olvasóink magadományokkal a korábbi évekhez hasonlóan szíveskedjenek elősegíteni a 2011. évi magakciónk sikerét. Az adományozott magvak eladási listáját elkövetkezendő hírleveleinkben közzé tesszük, amelyből bárki tetszése szerint rendelhet. Az értékesítéséből származó bevételt teljes egészében a Debreceni Pozsgástár előállítási költségeinek fedezetére fordítjuk. A magvakat a következő címre küldjék:

Németh Jánosné, 2700 Cegléd, Mérleg u. 9. Tel.: (30) 435-6344.

E-mail: nyuszoka5@freemail.hu

Adományait előre is köszönjük, és külön köszönetünk, ha a magvakat megtisztított, felhasználásra kész állapotban küldik meg a fenti címre.

Előszóként magunkról

(Ismétlésünk nem véletlen, szól mindazoknak, akikkel időközben jelentősen gyarapodott hírlevelünk olvasóinak száma.)

Az augusztus hónap két jelentős változást hozott Egyesületünk életében a jövőt tekintve.

Az egyik az augusztus 21-én megtartott közgyűlésünk, amely döntött Egyesületünk eddigi nevének, a Magyar Pozsgásgyűjtők Közhasznú Egyesület megváltoztatásáról. Az új név:

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület,

vagy rövidebben:

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság.

A régebbi és az új név még huzamosabb ideig együtt él a közhasználatban. Tehát akár egyiket, akár a másikat hallják, olvassák, mindig ugyanarra az Egyesületre gondoljanak. A névváltozást indokolta, hogy Egyesületünkben nem csak pozsgásgyűjtők ténykednek, de olyanok is, akik e növényeket és élőhelyeiket kutatják, tanulmányozzák, foglalkoznak természetes környezetük védelmével, szívügyük az idetartozó ismeretanyag terjesztése, minél szélesebb körű megismertetése, gyűjtik a rájuk vonatkozó szakirodalmat, az ilyen növényeket ábrázoló bélyegeket, képeslapokat, hivatásszerűen vagy kiegészítő tevékenységként végzik termesztésüket, foglalkoznak kereskedelmükkel, és mindazok, akik a termesztésből származó kaktuszokat és egyéb pozsgásnövényeket gyűjtik. De sokakban felmerülhet a kérdés: milyen növényt nevezünk pozsgásnövénynek? Pozsgások, vagy tudományos kifejezéssel szukkulensek azok a növények, amelyek szára és, vagy levele vastag, húsos és olyan víztároló szövetet tartalmaznak, melynek segítségével hosszabb-rövidebb ideig elviselik a szárazságot, és a szükséges vizet e szövetekben tárolt vízből képesek fedezni. Sokszor a magas nyálka tartalom is kedvezőbbé teszi a szövetek vízmegtartó képességét. Közkeletűbb, de ritkábban használatos néven a pozsgás növényeket kövér növényeknek is nevezik. Ugye, ezek a kövér növények a nyári szárazságban még akkor is jól érzik magukat, amikor nem pozsgás társaik bizony már eléggé fonnyadoznak és a föld felé bólintgatnak. Egyes leveles fajok levelüket a kedvezőtlen időszakban elhullajtják, pl. nálunk a sivatagi rózsza télen. A pozsgás növények a trópusokon és a mérsékelt övben egyaránt megtalálhatók. Ilyen, talán mindenki által ismert növények a kaktuszok, kövirózsák, varjúhájak, pozsgák, kutyatejek, stb.

A másik fontos esemény, hogy az utóbbi másfél hónapban hírlevelünk olvasóinak száma közel 160 fővel növekedett. Ez megerősítette szándékunkat, hogy a kaktuszok gondozási tanácsait hónapról-hónapra az eddigieknél rendszeresebben közreadjuk, kiegészítve más pozsgás növények ápolási teendőivel. Most pl. a sivatagi rózsza gondozásáról olvashatnak. Hírlevelünkben tájékozódhatnak a Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság belső életéről, az előadások témájáról és idejéről, valamint egyéb programokról, mint botanikus kertek látogatása, kiállításokról és egyebekről. Fontos információkat kaphatnak újságunk, a Debreceni Pozsgástár megjelenéséről, annak tartalmáról. **Hírleveleinkben szívesen helyt adunk növényekkel kapcsolatos hirdetéseknek. Kutatáshoz kedvet érzőknek, egyetemi hallgatók diplomamunkáikhoz kutatási témát ajánlunk, amelyet igen bőséges szakirodalommal és egyebekkel segítünk.**

Kívánjuk, hogy mindenkinek hasznos időtöltést jelentsen hírlevelünk böngészése!

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület Elnöksége

Ajándék DVD minden Debreceni Pozsgástár előfizetőnek, azoknak is, akik ezután rendelik meg újságunkat!

A Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság és a Debreceni Pozsgástár újabb ajándékát, a sok száz gyönyörű fényképet tartalmazó,

A mexikói szukkulens flóra gyöngyszemei

című DVD-t a Debreceni Pozsgástár 3., szeptemberben megjelenő példányával kapják kézhez előfizetőink és mindazok, akik időközben előfizetnek újságunkra. A teljes egészében Mexikóban készült élőhelyi fényképfelvételeket tartalmazó válogatással köszönetünket fejezzük ki minden kedves Tagtársunknak, hogy szimpatizálnak tevékenységünkkel és

hűségesen támogatják céljaink megvalósítását. Reménykedünk benne, hogy leginkább azon Gyűjtőtársainkat sikerül maradandó, értékes ajándékkal meglepnünk, akik már hosszú évek óta kitartanak mellettünk, de bízunk benne, hogy minél többen találják támogatásra méltónak törekvéseinket. A növények megnevezésénél nem volt célunk pálcát törni a rengeteg vitát kiváltó aktuális, vagy éppen „hagyományos”, „régimódi” botanikai nevek felett. A képek alatt található latin nevek mindössze amolyan tájékoztató jellegűek, elsősorban azt a célt szolgálják, hogy a gyűjtők számára valamilyen támpontot adjanak, amelyen el tudnak indulni a nekik tetsző irányba, mivel mindenki használhatja az általa helyesnek vélt elnevezést. A DVD növénynevei

azonban elegendő alapot szolgáltatnak arra, hogy a kaktusz- és pozsgásbarátok e nevek ismeretében további információkhoz jussanak kedvenceikre vonatkozóan a különböző fórumokon.

Ajándékunkhoz mindenkinek kellemes időtöltést kívánunk

Ha előfizetője a Debreceni Pozsgástárnak, akkor újságunk 3. számával kapja meg ajándékunkat. Ha nem előfizetőnk, de előfizeti a Debreceni Pozsgástárt, úgy Ön is megkapja a 3. számmal együtt.

Az 1. oldal fejléc képén egy törpe kaktusz, a Cintia knizei. Fotózta: Kiss László (Orosháza)

Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület internetes újságja
Kiadja: Magyar Kaktusz és Pozsgás Társaság Közhasznú Egyesület, Debrecen
4078 Debrecen, Haláp tanya 93. E-mail: kozpont@pozsgasgyujtok.hu